

Biedrība “Latvijas dārznieks”

Dārzenkopības nozares ziņojums

2012.g. 23.oktobris

Nozares raksturojums

- **Dārzeņu īpatsvars lauksaimniecības galaprodukcijas struktūrā 4,6% (2011.g.)**
- **Kopš 2003.g. platības sarukušas par 44%, kopražā – par 25%**
- **2011.g. kopējā dārzeņu platība 8149 ha, no tiem ap 2500 ha komercplatības, t.sk. 1100 ha apsaimniekoja 2 RG**
- **60% kāpostu platības atrodas 3 saimniecībās, kas audzē tikai kāpostus**
- **50% burkānu atrodas 3 saimniecībās**
- **Stikla siltumnīcu platība lielsaimniecībās**
 - **gada sākumā 31,6 ha, pašlaik 27,6 ha**
 - **T.sk. 10,56 ha modernas**

Dārzeņu komercplatības 2012.g., ha

	2012.g., ha	2012./2011.
Galviņkāposti	464	89%
Burkāni	342	54%
Galda bietes	175	97%
Sīpoli no sēklām	153	73%
Sīpoli no sīksīpoliem	700	313%

Nozares problēmas. PVN likme

- **Augsta PVN likme mazina patērētāju pirktspēju un ierobežo dārzeņu patēriņu.**
- **PVN jāmaksā no apgrozījuma >35 000 LVL, kas rada negodīgu konkurenci**
 - **starp lielveikaliem un ielu tirdzniecību,**
 - **starp lielražotājiem un *naktstirgus* piegādātājiem,**
 - **kā arī veicina *pelēko* importu**

Nozares problēmas. Slēptais imports

- Patērētāji izvēlas vietējo produktu, bet bieži tiek maldināti. Par Latvijas preci tiek uzdots imports no Lietuvas, Polijas, Baltkrievijas.
- Produkts maina valsts piederību *naktstirgū* vai bāzēs, un tālāk aiziet ielu tirdzniecībā, kā vietējais, bet bez PVN, tātad par 21% lētāk.
- Tas kropļo konkurenci un rada potenciālo risku patērētāju veselībai, jo produkts nav izsekojams.

Nozares problēmas. Kredītu nepieejamība

- **Dārzenkopībā darbojas 1 RG un 1 RO, kas ir tiesīgas uz ES atbalstu TKO ietvaros. Atbalsta intensitāte 75%.**
- **Tas ir vienīgais atbalsts, uz kuru var pretendēt siltumnīcu saimniecības.**
- **Bankas nedod kredītus, tādēļ ES atbalsta līdzekļi paliek neapgūti.**
- **Vienlaikus palielinās konkurence ar Polijā un Baltkrievijā audzētiem siltumnīcu dārzeņiem.**

Darāmie darbi 2013. Atbildīgās institūcijas

- **Nepieciešams panākt PVN likmes samazināšanu līdz 5%, maksimāli 9% - ZM**
- **Pārpirkto augļu un dārzeņu tirgotājus jāapliek ar PVN, sākot ar apgrozījumu LVL 1,- - ZM**
- **Stingrāk jākontrolē produktu izcelsmes norādi un izsekojamību tirdzniecības vietās – PVD, pašvaldības policija**
- **Negodīgas mazumtirdzniecības prakses aizlieguma likumā jāiekļauj prasību norēķināties ar vietējo svaigo augļu un dārzeņu piegādātājiem 10 dienu laikā no piegādes - ZM**

Darāmie darbi 2013. atbildīgās institūcijas

- **MK noteikumos Nr.737 „Kārtība, kādā piešķir, administrē un uzrauga valsts un Eiropas Savienības atbalstu augļu un dārzeņu piegādei skolām un vispārizglītojošām iestādēm” jāiekļauj sadarbības starp ražotāju un ēdināšanas uzņēmumu nosacījumus. - ZM**
- **Arī turpmāk jā saglabā prasību, ka Latvijā „Skolas augļa” programmā drīkst piedāvāt tikai integrēti ražotus augļus un dārzeņus. - ZM**
- **Jāvienkāršo Latvijā reģistrēto AAL lietojuma paplašinājuma un atļauju saņemšanas Latvijā neregistrēto AAL lietošanai procedūru. – ZM, VAAD**

Darāmie darbi 2013. atbildīgās institūcijas

- **Līdz 2014.g. dabasgāze siltumnīcām netiek aplikta ar akcīzes nodokli un ir nepieciešams saglabāt šo kārtību arī pēc 2014.gada. – ZM**
- **Dārzeņu audzētājiem ir nepieciešami lielākie bezakcīzes degvielas līmīti (vajag 180 l/ha), nekā pašlaik, bet vislabāk būtu ieviest krāsotas degvielas tirdzniecību. - ZM**
- **Nepieciešams atļaut nodarbināt lauksaimniecībā jauniešus no 13 līdz 18 gadiem no mācībām brīvajā laikā, neapliekot ar ienākuma nodokli viņu algas līdz LVL 100,- mēnesī. - ZM**

Paldies par uzmanību !